

Suvestinė redakcija nuo 2004-07-04 iki 2005-10-11

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2001, Nr. [52-1852](#), i. k. 1012330ISAK00000194

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

**Į S A K Y M A S
DĖL NACIONALINĖS ŽEMĖS TARNYBOS PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS**

2001 m. birželio 14 d. Nr. 194
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 12 d. nutarimo Nr. 709 „Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos įsteigimo“ (Žin., 2001, Nr. [51-1785](#)) 3 punktu, t v i r t i n u:

Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos nuostatus (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KĘSTUTIS KRISTINAITIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2001 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 194
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2003 m. gegužės 5 d. įsakymo Nr. 3D-187
redakcija)

NACIONALINĖS ŽEMĖS TARNYBOS PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau vadinama – Tarnyba) yra Lietuvos Respublikos valstybės institucija ir įgyvendina valstybės politiką žemės tvarkymo ir administravimo bei žemės reformos, nekilnojamojo turto kadastro, apskaitos, geodezijos, kartografijos ir georeferencinių duomenų bazių srityje ir pagal kompetenciją rengia valstybines programas, koordinuoja ir kontroliuoja jų įgyvendinimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-376](#), 2004-06-28, *Žin.*, 2004, Nr. 104-3860 (2004-07-03), i. k. 1042330ISAK003D-376

2. Tarnyba savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais, Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Ministro Pirmininko potvarkiais, žemės ūkio ministro įsakymais ir šiais nuostatais.

3. Tarnybos steigėja yra Lietuvos Respublikos Vyriausybė, steigėjo funkcijas vykdo Žemės ūkio ministerija.

4. Tarnyba yra juridinis asmuo, turintis sąskaitą banke ir antspaudą su Lietuvos valstybės herbu bei savo pavadinimu. Tarnybos buveinės adresas: Gedimino pr. 19, Vilnius, Lietuvos Respublika.

5. Tarnyba yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto.

II. UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

6. Svarbiausieji Tarnybos uždaviniai yra:

6.1. įgyvendinti valstybės politiką žemės tvarkymo ir administravimo bei žemės reformos, nekilnojamojo turto kadastro, apskaitos, geodezijos, kartografijos ir georeferencinių duomenų bazių bei informacinių sistemų, kurių reikia žemės ūkiui plėtoti, kūrimo srityje;

6.2. rengti žemės reformos įgyvendinimo, valstybinio geodezinio pagrindo sudarymo, atnaujinimo, kartografavimo, georeferencinių duomenų bazių kūrimo ir pagal kompetenciją kitas valstybines programas, koordinuoti ir kontroliuoti jų įgyvendinimą;

6.3. formuoti nekilnojamojo turto kadastro, informacinių sistemų, kurių reikia žemės ūkiui plėtoti, kūrimo ir palaikymo strategiją;

6.4. teikti siūlymus Lietuvos Respublikos Vyriausybei dėl valstybinių programų, tarptautinių projektų žemės reformos, valstybinės žemėtvarkos, nekilnojamojo turto kadastro, geografinių informacinių sistemų, kartografijos, geodezijos darbų finansavimo iš Lietuvos Respublikos biudžeto;

6.5. kontroliuoti, kad žemės reforma būtų vykdoma laikantis Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų;

6.6. derinti Lietuvos teritorijos geografinės informacinės sistemas su kitais valstybiniais kadastrais ir registrais bei Europos Sąjungos techniniais reikalavimais ir standartais;

6.7. užtikrinti kartografinės skaitmeninės ir analoginės medžiagos, duomenų bazių, kuriose įvardyti valstybinės reikšmės ir rizikos objektai arba pateiktos jų charakteristikos, taip pat kita informacija, įtraukta į valstybės paslaptis sudarančių žinių sąrašą, saugumą;

6.8. pagal kompetenciją koordinuoja georeferencinių duomenų bazių unifikavimą bei suderinamumą su kitomis informacinėmis sistemomis;

6.9. vykdo valstybinių geodezinių, topografinių ir kartografinių darbų, valstybinių georeferencinių duomenų bazių sudarymo ir palaikymo valstybinę priežiūrą ir kokybės kontrolę.

6.10. atlikti valstybės, regiono ir apskrities lygmens žemėtvarkos schemų, planų (projektų) ir žemėvaldų specialiųjų planų (projektų) valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą

Papildyta punktu:

Nr. [3D-376](#), 2004-06-28, *Žin.*, 2004, Nr. 104-3860 (2004-07-03), i. k. 1042330ISAK003D-376

6.11. įgyvendinti valstybės įmonės Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centro „GIS – Centras“ savininko teises ir pareigas

Papildyta punktu:

Nr. [3D-376](#), 2004-06-28, *Žin.*, 2004, Nr. 104-3860 (2004-07-03), i. k. 1042330ISAK003D-376

6.12. atstovauti valstybei bylose dėl sprendimų, susijusių su valstybinės žemės perleidimu, mainais, nuoma ar perdavimu naudotis neatlyginamai, priimtų pažeidžiant įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus, panaikinimo, ginčyti šių sprendimų pagrindu sudarytus žemės sandorius, taip pat atstovauti bylose dėl valstybinės žemės sandorių pripažinimo negaliojančiais ir sandorių dėl valstybinės žemės, kai šalys nevykdo sandorio sąlygų, nutraukimo, jeigu institucija, atstovaujanti valstybei šiuose sandoriuose, nesiima veiksmų sandoriui nutraukti.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-376](#), 2004-06-28, *Žin.*, 2004, Nr. 104-3860 (2004-07-03), i. k. 1042330ISAK003D-376

7. Tarnyba, vykdydama jai pavestus uždavinius:

7.1. metodiškai vadovauja šiems darbams:

7.1.1. pagal kompetenciją žemės tvarkymo ir administravimo, žemės reformos, žemėtvarkos projektavimo, žemės reformos projektų rengimo ir kitiems žemėtvarkos darbams;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-376](#), 2004-06-28, *Žin.*, 2004, Nr. 104-3860 (2004-07-03), i. k. 1042330ISAK003D-376

7.1.2. kartografavimo, valstybinio geodezinio pagrindo sudarymo, geodeziniais, topografiniais, georeferencinių duomenų bazių kūrimo;

7.1.3. nekilnojamojo turto objektų kadastrinių matavimų, kadastro duomenų surinkimo ir tikslinimo, apskaitos, nekilnojamojo turto objektų ribų pažymėjimo kadastro žemėlapyje;

7.1.4. informacinių sistemų, kurių reikia žemės ūkiui plėtoti, kūrimo;

7.1.5. piliečių nuosavybės teisių į žemę, mišką ir vandens telkinius atkūrimo, valstybinės žemės perleidimo, nuomos ir naudojimo valstybinės kontrolės darbams;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-376](#), 2004-06-28, *Žin.*, 2004, Nr. 104-3860 (2004-07-03), i. k. 1042330ISAK003D-376

7.1.6. savivaldybių teritorijų administracinių ribų ženklavimo ir kartografavimo;

7.1.7. apskričių viršininkų ir savivaldybių administracijų įgaliotų tarnautojų arba padalinių organizuojamiems geodezijos, topografijos ir kartografijos darbams;

7.1.8. žemės paėmimo visuomenės poreikiams ir valstybinių žemėnaudų tvarkymo dokumentų rengimui;

7.1.9. valstybinės žemės naudojimo kontrolei;

7.1.10. žemės ir dirvožemio tyrimo bei vertinimo ir nekilnojamojo turto apskaitos darbams;

7.2. kontroliuoja:

7.2.1. darbus, išvardytus 7.1 punkte;

7.2.2. kompensacijų už valstybės išperkamą žemę, mišką ir vandens telkinius lėšų naudojimą;

7.2.3. kaip laikomasi geodezinės ir kartografinės medžiagos slaptumą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų;

7.3. rengia:

7.3.1. žemės reformos įgyvendinimo programas;

7.3.2. siūlymus Lietuvos Respublikos Vyriausybei dėl valstybinių programų, tarptautinių projektų žemės reformos, žemėtvarkos, nekilnojamojo turto kadastro, geografinių informacinių sistemų, kartografijos, geodezijos darbų finansavimo iš Lietuvos Respublikos biudžeto;

7.3.3. pagal kompetenciją teritorijų planavimo procesą reglamentuojančius dokumentus, susijusius su administracinių vienetų teritorijų ribų nustatymu bei keitimu, žemės naudojimo pagrindinės tikslinės paskirties keitimu, žemės naudmenų transformavimu, žemės ūkio paskirties žemės teritorijų tvarkymu;

7.3.4. informaciją nuosavybės teisių į žemę atkūrimo, žemės reformos ir kitais klausimais pagal kompetenciją;

7.3.5. planus ir įsakymų projektus dėl lėšų poreikio žemės reformos darbams, kompensacijoms už valstybės išperkamą žemę, mišką ir vandens telkinius ir jų paskirstymą;

7.3.6. valstybinio geodezinio pagrindo sudarymo, atnaujinimo, kartografavimo ir georeferencinių duomenų bazių kūrimo programas, žemėlapių skaidymo lapais schemas ir nustato valstybinių tinklų ir oficialių žemėlapių atnaujinimo periodiškumą;

7.3.7. geodezijos, kartografijos ir georeferencinių duomenų bazių sudarymo normatyvus, techninius reglamentus ir specifikacijas, užtikrina jų suderinamumą su Europos Sąjungos ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos (NATO) standartais;

7.3.8. valstybinių geodezinių tinklų tikslumo klases, oficialių žemėlapių turinį ir kartografavimo metodiką;

7.3.9. teisės aktų ir tarptautinių sutarčių projektus;

7.3.10. nustatytą tvarką atsakymus į piliečių pasiūlymus, skundus ir pareiškimus, priskirtus Tarnybos kompetencijai;

7.4. organizuoja ir koordinuoja:

7.4.1. žemėtvarkos projektavimo, nekilnojamojo turto objektų kadastrinių matavimų, geodezijos, kartografijos ir georeferencinių duomenų bazių kūrimo darbus vykdančių specialistų mokymą;

7.4.2. Lietuvos Respublikos valstybės sienos geodezinius ir topografinius darbus;

7.5. organizuoja:

7.5.1. Vyriausybės patvirtintų valstybinio geodezinio pagrindo sudarymo, atnaujinimo, kartografavimo ir georeferencinių duomenų bazių kūrimo programų įgyvendinimą;

7.5.2. kartografinės ir projektavimo tyrinėjimo medžiagos, kurios reikia žemės reformos, žemės tvarkymo ir administravimo, valstybinės žemėtvarkos ir nekilnojamojo turto kadastro darbams vykdyti bei žemei ir kitam nekilnojamam turtui registruoti, rengimą;

7.5.3. statybos geodezinius tyrimus reglamentuojančių dokumentų rengimą ir, suderinusi su Aplinkos ministerija, juos tvirtina;

7.5.4. žemės reformos žemėtvarkos projektų valstybinę ekspertizę;

7.5.5. žemės sklypų tapatybės nustatymo sistemos grafinės dalies kūrimo ir duomenų reikalingų atnaujinti grafinių duomenų bazę, teikimo darbus;

7.5.6. ortofotografinių žemėlapių žemės sklypų tapatybės nustatymo sistemai kurti ir atnaujinti gamybą bei kitus darbus kuriant ir atnaujinant sistemos grafinę dalį;

7.6. koordinuoja:

7.6.1. nekilnojamojo turto kadastro ir registro, žemės tvarkymo ir administravimo, informacinių sistemų, kurių reikia žemės ūkiui plėtoti, kūrimo darbus, nekilnojamojo turto vertės žemėlapių rengimą;

7.6.2. valstybinių geodezinių ir kartografinių darbų vykdymą, tarptautinių, valstybinių programų ir projektų įgyvendinimą geodezijos ir kartografijos srityje;

7.6.3. su kitomis institucijomis ir žinybomis aerofotografavimo darbus Lietuvos Respublikos teritorijoje, Baltijos jūros ekonominėje zonoje bei kontinentiniame šelfe;

7.6.4. Lietuvos Respublikos teritorijos aerofotonuotraukos ir kosminės nuotraukos darbus;

7.6.5. patvirtintų valstybinio geodezinio pagrindo sudarymo, atnaujinimo, kartografavimo ir georeferencinių duomenų bazių kūrimo programų įgyvendinimą;

7.7. organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja geodezinių, kartografinių ir fotogrametrinių prietaisų patikrą ir įteisinimą;

7.8. organizuoja ir kontroliuoja nuolatinių pasaulinių pozicionavimo sistemų (GPS) stočių darbą;

7.9. koordinuoja ir kontroliuoja įmonių, įstaigų bei organizacijų atliekamus valstybinės reikšmės geodezijos, kartografijos ir georeferencinių duomenų bazių parengimo darbus Lietuvos Respublikos teritorijai, jos kontinentiniam šelfui ir ekonominei zonai Baltijos jūroje bei darbus pagal tarptautines sutartis, tarpžinybinius ir valstybinės reikšmės fondus (išskyrus Krašto apsaugos ministerijos ir Valstybės saugumo departamento);

7.10. tvirtina valstybinių geodezinių tinklų tikslumo klases, oficialių žemėlapių turinį ir kartografavimo metodiką;

7.11. išduoda:

7.11.1. nekilnojamojo turto objektų kadastrinių matavimų, geodezinių, topografinių ir kartografinių darbų licencijas;

7.11.2. leidimus orlaivių įguloms atlikti aerofotografavimo darbus;

7.12. dalyvauja:

7.12.1. rengiant ir derinant teritorijų planavimą reglamentuojančius dokumentus, susijusius su administracinių vienetų teritorijų ribų nustatymu bei keitimu, žemės naudojimo pagrindinės tikslinės paskirties keitimu, žemės naudmenų transformavimu, žemės ūkio paskirties žemės tvarkymu;

7.12.2. organizuojant ir derinant užsienio techninės ir humanitarinės paramos programas, rengiant perspektyvinius planus;

7.12.3. darbo grupių, komisijų darbe;

7.12.4. rengiant Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir kitoms institucijoms pasiūlymus valstybės sienos delimitavimo ir demarkavimo klausimais ir juos svarstant;

7.12.5. nagrinėjant valstybės sienos apsaugai skirtų teritorijų žemės reformos ir žemės naudojimo pagrindinės tikslinės paskirties keitimo klausimus;

7.12.6. rengiant metodinius nurodymus ir kitus dokumentus žemės paėmimo valstybės sienos apsaugai klausimais;

7.13. kaupia ir sistemina valstybinio geodezinio pagrindo kartografinę medžiagą ir georeferencinę skaitmeninę duomenų bazę (išskyrus kaupiamą apskrityse ir savivaldybėse), nustatytą tvarka aprūpina vartotojus geodeziniais atramos tinklais (planimetriniais, aukščių, gravimetriniais) ir kartografinę medžiagą, pagal valstybinių institucijų užsakymus rengia ir teikia joms specialiąją geodezinę ir kartografinę medžiagą;

7.14. pagal kompetenciją nustatytą tvarka palaiko ryšius su užsienio valstybių atitinkamomis institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis ir atstovauja jose Lietuvos Respublikai;

7.15. įstatymų nustatytą tvarka administruoja oficialių žemėlapių ir georeferencinių duomenų bazių autorių išimtinės turtinės teisės;

7.16. įstatymų nustatytą tvarka patikėjimo teise valdo, naudoja valstybės turtą, kurį sudaro Lietuvos Respublikos teritorijos, ekonominės zonos ir kontinentinio šelfo Baltijos jūroje geodezinė bei kartografinė medžiaga, ir kitą turtą bei juo disponuoja;

7.17. vykdo kitas įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų nustatytas funkcijas.

III. TEISĖS

8. Tarnyba, įgyvendindama jai pavestus uždavinius, turi teisę:

8.1. nustatytą tvarka gauti iš ministerijų ir kitų valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių vykdomųjų įstaigų, įmonių, organizacijų, fizinių asmenų informaciją ir pasiūlymus Tarnybos kompetencijos klausimais;

8.2. teikti pasiūlymus, pastabas dėl Lietuvos Respublikos įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų projektų;

8.3. pasitelkti ministerijų ir kitų įstaigų (vadovų sutikimu) atstovus bei specialistus ir sudaryti bendras komisijas (darbo grupes) Lietuvos Respublikos įstatymų ir Vyriausybės nutarimų Tarnybos kompetencijos klausimais projektams rengti bei svarstyti, dalyvauti kitų ministerijų, valstybės įstaigų komisijų (darbo grupių) veikloje;

8.4. pagal kompetenciją ir veiklos sritį tikrinti visose Lietuvos Respublikos įmonėse, įstaigose, organizacijose, kaip laikomasi valstybinių standartų, normatyvų, techninių sąlygų ir, jeigu jų nesilaikoma, teisės aktų nustatyta tvarka sustabdyti darbus;

8.6. kooperuoti lėšas mokslo tiriamiesiems darbams bei valstybinėms programoms vykdyti;

8.7. turi ir kitų teisių, kurios jai suteiktos įstatymais ir kitais teisės aktais.

IV. DARBO ORGANIZAVIMAS

9. Tarnybai vadovauja ir už jai pavestų uždavinių įgyvendinimą atsako generalinis direktorius, kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš jų žemės ūkio ministras Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Tarnybos generalinis direktorius:

10.1. organizuoja Tarnybos darbą, kad būtų tinkamai vykdomi Tarnybai pavesti uždaviniai ir funkcijos;

10.2. užtikrina įstatymų, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, Respublikos Prezidento dekretų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, Ministro Pirmininko potvarkių, kitų teisės aktų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Ministro Pirmininko, žemės ūkio ministro pavedimų vykdymą;

10.3. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka atstovauja Lietuvai tarptautinėse organizacijose bei Tarnybai visose valstybinėse, privačiose ar kitose įstaigose bei organizacijose, teisme bei kitose institucijose;

10.4. leidžia įsakymus ir įsakymais patvirtintus kitus teisės aktus, tikrina, kaip jie vykdomi. Prireikus leidžia kartu su kitų institucijų vadovais bendrus įsakymus arba įsakymais patvirtintus kitus teisės aktus;

10.5. teikia Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministrui:

10.5.1. Tarnybos veiklos ataskaitas, atsiskaito už savo veiklą;

10.5.2. tvirtinti Tarnybos struktūrą;

10.6. tvirtina:

10.6.1. Tarnybos pareigybių sąrašą, etatus ir kategorijas, neviršydamas darbo užmokesčiui nustatytų lėšų;

10.6.2. Tarnybos darbo reglamentą, struktūrinių padalinių nuostatus, valstybės tarnautojų ir Tarnybos darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių aprašymus;

10.7. pagal Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymą (Žin., 1999, Nr. [66-2130](#); 2002, Nr. [45-1708](#)) skiria į pareigas ir atleidžia iš jų Tarnybos valstybės tarnautojus bei darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis;

10.8. teisės aktų nustatyta tvarka skatina Tarnybos valstybės tarnautojus bei darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, bei skiria jiems nuobaudas;

10.9. disponuoja Tarnybai skirtomis lėšomis ir vykdo su tuo susijusias finansines operacijas, pasirašo banko čekius, įgaliojimus ir kitus dokumentus;

10.10. vykdo įstatymų ir kitų teisės aktų jam suteiktas funkcijas.

11. Generaliniam direktoriui nesant, jo pareigas vykdo Žemės tvarkymo departamento direktorius Tarnybos darbo reglamente nustatyta tvarka.

12. Nacionalinės žemės tarnybos generalinio direktoriaus pagal kompetenciją išleisti įsakymai ir kiti jais patvirtinti teisės aktai yra privalomi departamentams, kitoms valstybės institucijoms, savivaldybėms, juridiniams bei fiziniams asmenims.

13. Tarnybos struktūriniai padaliniai savo veiklą organizuoja pagal šiuos nuostatus, savo nuostatus, Tarnybos darbo reglamentą ir pareigybių aprašymus.

14. Valstybės tarnautojų priėmimo Tarnyboje, jų darbo užmokesčio mokėjimo tvarką ir sąlygas nustato Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, kiti įstatymai ir teisės aktai.

V. FINANSINĖS VEIKLOS KONTROLĖ

15. Tarnybos finansinės veiklos kontrolę vykdo įgaliotos valstybės institucijos bei Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Vidaus audito tarnyba teisės aktų nustatyta tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-187](#), 2003-05-05, Žin., 2003, Nr. 45-2033 (2003-05-09), i. k. 1032330ISAK003D-187

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [256](#), 2002-07-05, Žin., 2002, Nr. 70-2945 (2002-07-10), i. k. 1022330ISAK00000256

Dėl žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymo Nr. 194 "Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-187](#), 2003-05-05, Žin., 2003, Nr. 45-2033 (2003-05-09), i. k. 1032330ISAK003D-187

Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-376](#), 2004-06-28, Žin., 2004, Nr. 104-3860 (2004-07-03), i. k. 1042330ISAK003D-376

Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymo Nr. 194 "Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos" pakeitimo